

دزی تاپین

~~.....~~

نوسینی : شاکر فتاح

هەر پێنای مە لایو...

مە لای (لای) هەر چەندە زیڕەك و ووریا بو،
 بە لایم لەرە و ووستە كەردە دە دا لایە لا بو، هەر ئە
 بەرگۆ ئۆشە ئی را لە مە لای كەرد. لایم لە راستی دا لە زانی تاپین بو
 كە مە لای ئی بە وەك هونە ئی و بەرێ هە و چالاکی بەرێ كۆ بو
 دا بو، ئی و هونە واری بەرێ ئی شانی هوی پێلە دە
 نابو، لەرێ ئی هەكە دا بە هە ئی ئی .. بو كە لای نا ئۆشە
 هوی بە هە ئی ئی كەردن ..
 هوی لە خاوەن كە ئی و دە مە لایە كان زور هەل ئی سوو ..
 بە نا پە و بە شان و با هە و یانە هە ئی ئی دا .. ئی پە روا،
 لە پە و بە روویان دا، هە مو و جۆرە ئی ئی و كە لای
 لە هە ئی و زمان كۆ و ئی بەرێ ئی بو ئی ئۆشە ئۆشە .. كە هە ئی
 مە، جە هە ئی ئی بەرێ ئی ئی .. هە هە ئی خراب
 و نا هە وەرە ئی و هە ئی و هە ئی ئی .. هە ئی ئی ..
 لە راستی دا، (لای) نە ئی مە لای بو، نە ئی مە لای ..

مە لای

هـ - چینه لایه لایه بو ، به لام بی لایو ! ... (ع)
هـ - بو که لکی نایه بندی خوی تی نه کوشتا هـ -
لای له خوی نه کرده وه ، ناله که سانی تر !
سیاوی نایینی استه قینه بی ، نه وه تا که دل وزمان
و کرده وهی چو که بی هـ - کوگری خونا سچی خوی بی
له ری است لانه د هـ - هـ - و سحانی خوی بی
له ری خونا سچی : واقا هاکه و مرقایه تی و نیتان
په روه ری و په روه ری دا به خت لکا ! ... به لام
نه که هاتو ، دوو دوی بی نووند و ، بو که لکی نا
ره وی خوی ، له ری بی خت لای دا ، له بی راهه -
فد مازای زور دارا بی منگلی بی شان دا ، نه و
به سیاوی نایینی راناری ، بام ره ره ره کرسی
نه که نه نه ده ستا بی ! ... به نایین دانری !
خواهن نایینی استه قینه بی هـ - له گل
خواهن نایینی هاکه تی ویا نتول له بی هـ - جها وازی بی
نه . ناما نجان ، نایینان ، گهای نایینان ، ره که زیان ،
منگلیان ، بام جها وازی بی ، به لام له ووه ووه
که هر دوکیان دل وزمان و کرده وه یان به که ووه یان له
سناو نایینه کریان دا به خت نه کن ، هـ - دووکیان به کن
هـ - دووکیان وه که په کن به نزن وپورته نایینان
بی بگری ، تو هـ - پیرو باوه . لیت هـ - به ، بام بت بی .

من لگانی رطوبه سببیت کی شد گرم لاجم بہ صحری (ک)
کہ گد پیر و باوہ رہ کدی خوتا بہت بیت و لی لاندہ دوت
ہ ر وہ ہا بہ صحری پیر و باوہ ہکافی توئن زیان بہ صحری
نہ گد بیتی ...
لانی ہاوری مان لم جورہ خا و ہن تاینانہ
نہ بوئے ...
خو اناس ... لہ کوی بہ ک مبر و موسی بیوہ ، یا خود
لاہ کہ بیلکہ کہ لی رہت بکہ و تانیہ ، بروی نہ کردہ
نہ وی .. ہر رومہ ...
دہ ص دوستی خا و ہن نہ بیلکہ بو .. فرمانداری بی وانی
نوردار ، ساماندار بی ، یا خود ^{زہ وی} ... بہ صحری
کہ لی بوملا ہا بوئہ ، مہ ... ہو سزی بی نہکات
بوی گدوت و بوی نہ کرد ...
بی نہ گدیت ، کہسانی تریہ ... گدوان
نہ بون ، ... باکی نہ بو ...
ہر صحری بوی تانیہ نہی کرد !

کؤرہ بہ کیان کہ گد ہند سور لکدا ، ریمان کہ و تہ گونزیک
لہ ...
دہ ...
لہ گمل خویان دا ہنیا بو ، نہیانولیت نہ و تہ و ہ ، بہ خوردنہ وی
نہ و تہ و قہ ... خوی و قانہ و گد پد وہ - ایورن
تا مازونبی ... لہ بیر چتہ وہ ، بہ لجم لہ پیر ... (ک)

دهر که وقت با یعم له موومان ، وه که له بائینی بهرز (ح)
 بهمان بده بیته خوره وه وابو .. له ره ووست و هژوی
 مهلا (که) که مهنده بتر زمان نه کرده وه ، هنرمان نه کرده کرد
 نه وسته وه هژوی ، نه کیکی و ، ناکنده که مان لی تنک
 پیاو ، ~~له وان نه بو~~ ، پیاو تیوانی قسه ی
 دهم و ده ست نه کنده باندزه وه ،
 دلی هژوی له لایحات .. له دامان به باش تانی تا ماوه بهر
 به کار به ده ستان .. به لکوئده هژوی ، که کاتی سو خوارن
 گوزه رانی له که لوکین .. با هژوی به پونزی
 هات ، مهلا ~~له~~ هژوی بیگرن و پروات .. با هژوی به پونزی
 نویری نه و ستانده وه ~~له~~ هژوی بیجا بیته وه ~~له~~ هژوی به پونزی
 نه و سا که بتر هژومان به نا سو دره ی ناکنده و بهر مری
 هژومان نه که یین و هژی تیجان له دلاب نه لی یین و دلی
 هژوانی بی هژوی نه که یین ..
 به لام (که) ، نه و دانسته ی نه لیست ، لی له لندا
 نان خورا ، جای خورا به وه ~~له~~ هژوی به پونزی
 هژوی کاتم به ته و آده تی ~~له~~ هژوی به پونزی
 که هژی به لایش ، وه که راه ~~له~~ هژوی به پونزی
 نه مهنده دلی هژوی بو . وه که به مهنده کی بانان قاهی خسته وه
 به قاهی و ~~له~~ هژوی به پونزی ~~له~~ هژوی به پونزی
 هژوه له سه هژوه به خورده و قسه نه ستانی نه کرد ..
 هژوه به بیزواندین و قسه لی ده نه هژویان ..
 هژوی کتان له ~~له~~ هژوی به پونزی ~~له~~ هژوی به پونزی
 دوانی ، دوانیان ، له ~~له~~ هژوی به پونزی ~~له~~ هژوی به پونزی

له دوو بکوه دهستان کرد به یه لیب کردن. (۱۵)
یا به چار ~~مطابق~~ می یان گه یاندم که بریاره ~~المطابق~~ یان و ابون
~~ما یان~~ «خونم ملایه» هر نار و آب. له دوانی
نه بروات ~~بیمه~~ که له خونترسین. له لم لاقی بوغ ترسین؟
چاکر هر سه و سه ~~بیمه~~ است و سه و سه و سه
له لیبین ~~بیمه~~ جان دی بخونیه و سه. بی لیجان شه رم که له
ده می یانویکی تایی را بخونیه و سه. تکیه بجان به ختی
له وهی که لیبی دوو ~~بیمه~~ که دینه و سه. عجا که خوار دینه و سه که مان
سه و او کرد اری ~~بیمه~~ و سه... «... هاوری کام (دلیان خونی بو)
مان ترسین ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم
سه رم له فتره ره که می گوید نه کات و سه و سه ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم
سه و سه که سه له دونه ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم
له بی لاقی خون لام سه و سه و سه یا له ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم
زور یان تر بو ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم
یا و که سه له خورده و سه ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم
له دلیانی، له ده سه و سه ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم
و سه ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم
سه، که کار به دهستانی نادره که و سه ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم
ره و آیسینی له یازی دلی سه کم کوم له که سه نه ناگادار بغات ~~بیمه~~ کم
سه و سه ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم
یازی باری فتران ره وای به سه و سه لا یه که ایبو بو بونه و سه...
~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم ~~بیمه~~ کم
سه ره پستی نه وهی و سه که کم بکم و توزیل سره و سه و سه

بده
چونم

در روی که فرمود... چونکه له راستی را (۶)
هاتوبه نه و ناوچه به، که له مو
فترقان - ه و بی که سو... دم ، ره ووشی و ابو، له
چوره بیوانی زور په پید الله کرد... به لام بیوا، راست
له چینی ملاسه بونه، که تم جوړه قه دزانه بیان سیا
له ناو نه فرندی به کان و له ناو شیخ و ناغا و به که
کاشتا، بیجه له پوره بیوان ، هله فرغان ره وای
قه دزانه کی زوری مکه وه ناو... له که ترسی بیوشه...
له هاوری تامم نه و قه بیوان...
گویی: «قی چی کا...»
گویی نه سواند... گویی: «قی چی کا...»
توت ، گویی نه سواند... گویی: «قی چی کا...»
نوتان بی... منی له که کند دانه نیم...
نوتان بخونده... منی له که کند دانه نیم...
هاوری کانشن که ده صیک بو کمان نه خوارده وه به دست
که ده که نه و کا... کمان کرد کمان...
کرده نام دی ، ده حور دست ، گویی: «کیان له...»
باش گویی که به کمان ده ره هیا... به...
ده بیان کرد به خوار دنده و...
تانه وانه له می خوار دنده بونده ، کانشن زوری بی هو...
نه ما... هر که به ناره زوری گویی به زور ره زمی نه کرد و
قی هرلق و مه له قی نه کرد... که می ملا ه... نه رویت!؟
نه و کار گویی دانه نیوه... هر زیکیان نویسه... دیا نه وه
به له... لیان همیا نه بروه... گویی: «که گه چیمان له بی و بیان
ناخوش نه بی ، منی که صوی لیه بجم... کا برای...»
خانه گویی نه له دورا داما ، گویی: «ماوستا ، چون

« بو تو چنانچه ... هر يك سعادتي ساده كه كم ...
 تا خواهد مال منفي بود لا هنيا .. رواني تر شيان له خوردن
 و كه يان بونه وه ... مانده بوبوين .. كه موه مان لال
 و يال لي كه دنين ... تو سني نه ته تل و
 نه و سا ري كرد بو ... شي و طغان اسوك بون .. كه به توه
 بونا و لك نه كه رام كه بخوره وه .. چرا كه هر چه زنده كز كرابو ،
 لام مانده به ده كمي ده وه ، ناو خسته ته كمي
 نه و روشن كرد بوه .. ساو هه سني به نا سكر
 نيا نه ري .. ناوه كه خوار ده وه .. كه ته ماشام كرد نه
 كلمه كيك لم ديو چيلكي مولا وه نه هه و ليه وه ..
 تو مزر نه م تا نجي به كمي خا هه خوي كه مان بو .. نه ناو
 مهاي نه و شده ، مري كرد بوه نه ناو نيچه فكه كمي م لاد او
 له زيره وه هجوت له گول م لاد او نه تيو !؟
 له كوه له كه ماندا ، پيا و لكي گالته و گير كه ... به هوي
 ليه هوي و ... كار ساني به هوش نه كره ... به هون هون
 خه به م کرده وه .. گوتم ... نه كره ، نه كه هون هون
 با ندي م لاه .. ده خه بو چرا كه و بلعه كم تو زي هه لري
 ناو خسته ته كه روشن تر بوه وه .. ها و ري كم ده سني كرد
 نه بي كه نين .. گوتم : « دان به خوتا بگره ! ... به نيه هيل
 نه لاهه كم ! وادياره خوي كه وه ، ولي سني مبيقات به
 پيداك به لگ ! .. نه گينا ، نه گره وانه بويه ، نه بو نه كه كه لم

له چیدارتی ی رنه و لم

باصلی به لیل که ... خونستاند بوستانه ... (۸)

که خومان که ... گوئی : « راسته که بیت ... جلا ... »

گوئی : « حیات لره ستم بی ! »

هر ... که کولی گیرا و هستی ... کرد ...

تا که ... هاوری کانی ترشم ... هر چه زنده

له شما واقیان وورمانه ... وسته بخیان له ...

ملائی به زمان ، کراس ورده بی کپی ... یوانی نوژیان پیوه لجات ناچار بو ، ...

ملائی ... گوئی : ...

(د) لوم...
 منب...
 خانه هوی...
 ما و بلکه بول...
 تو بانی...
 که ناو...
 نه میان کرد...
 نه خوری...
 منت نه کرد...
 نه وه ده...
 کاری و نا که...
 نه ر خون...
 نه وه نه...
 سنی ده...
 بی که...
 که کرده...
 نه ده...

ح

۱۹۷۰/۱۷/۱۷